

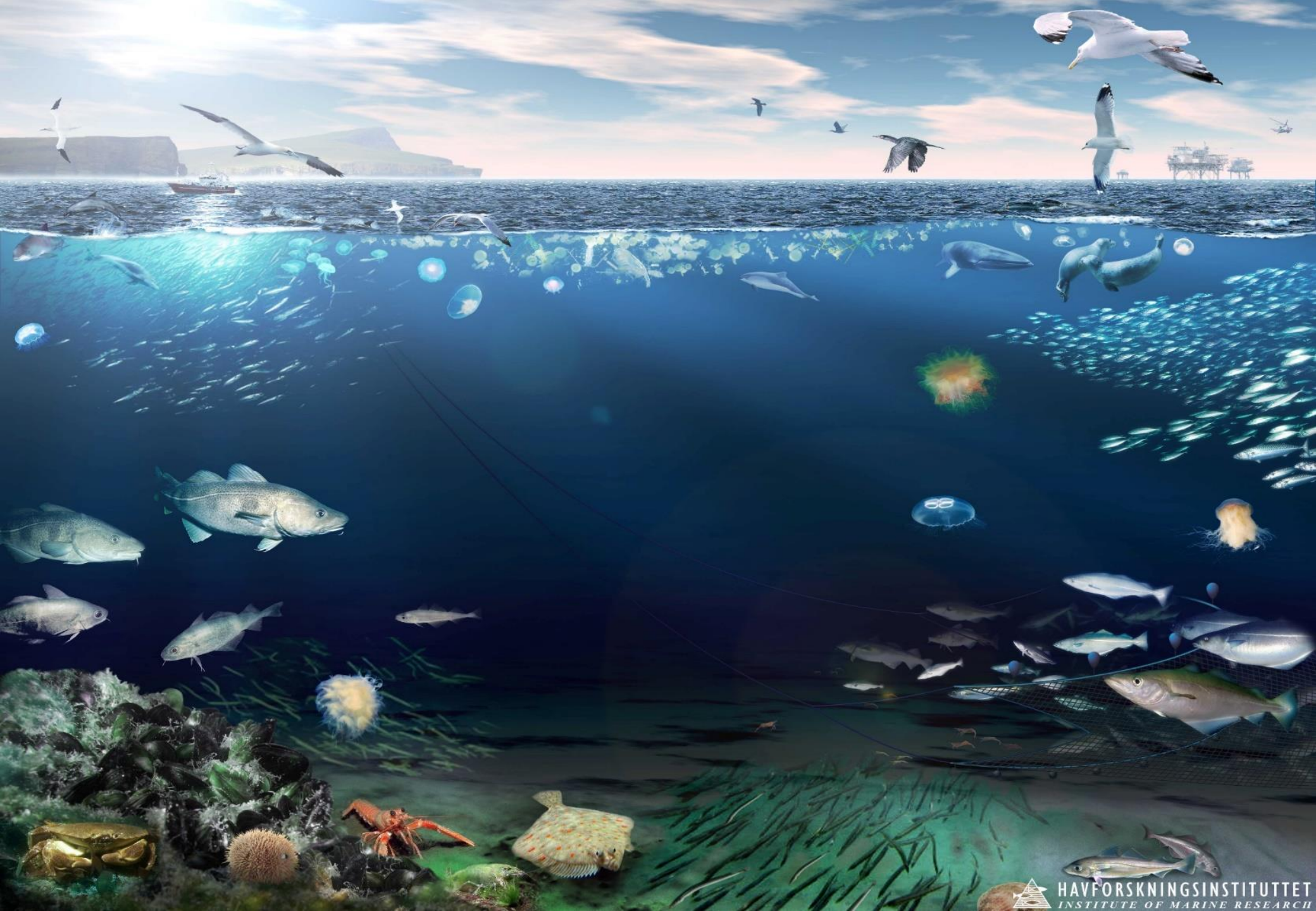
BIOR

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVIEKU VESELĪBAS
UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

EKOSISTĒMĀ BALSTĪTAS ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBAS VEIDOŠANA (SEAWISE PROJEKTS)

IVARS PUTNIS

ivars.putnis@bior.lv

KAS IR EKOSISTĒMAS PIEEJA UN EKOSISTĒMĀ BALSTĪTA ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBA?

HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns:

Ekosistēmas pieeja nozīmē integrēti vadīt visas cilvēku darbības, kuras ietekmē jūras vidi, un tajā tiek ņemtas vērā progresīvākās zinātniskās atziņas par ekosistēmu un tās dinamiku, ekosistēmas pieeja identificē un veicina darbības, kas uzlabo jūras ekosistēmas veselību, tādējādi nodrošinot ilgtspējīgu ekosistēmas preču un pakalpojumu izmantošanu.

Kopējā zivsaimniecības politika (KZP):

Ekosistēmas pieeja zvejniecības pārvaldībā ir integrēta pieeja zvejniecības pārvaldībā ekoloģiski jēgpilnās robežās, kas ir vērsta uz to, lai pārvaldītu dabas resursu izmantošanu, ņemot vērā zvejas un citas cilvēku darbības, vienlaikus saglabājot gan bioloģisko bagātību, gan bioloģiskos procesus, kas nepieciešami, lai aizsargātu skartās ekosistēmas dzīvotņu sastāvu, struktūru un funkcionēšanu, ņemot vērā zināšanas un neskaidrības par ekosistēmas biotiskajiem, abiotiskajiem un ar cilvēku saistītajiem komponentiem.

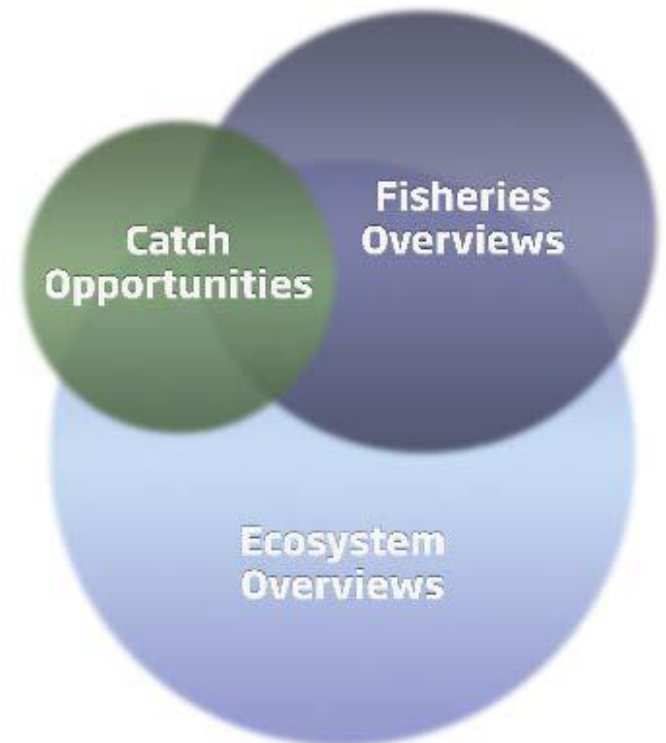
(13) Ir jāīsteno uz ekosistēmu balstīta pieeja zivsaimniecības pārvaldībā, būtu jāierobežo zvejas darbību ietekme uz vidi, jāizvairās no nevēlamas nozvejas un tā cik vien iespējams jāsamazina.

KAS IR EKOSISTĒMAS PIEEJA UN EKOSISTĒMĀ BALSTĪTA ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBA?

Ekosistēmas pieejas principus ir jūras aktivitāšu pārvaldībā ir aprakstījuši vairāki avoti (piem. FAO, CBD, Arctic Council, NOAA) un šie principi ir iekļauti arī likumdošanā (piem., CFP, MSFD).

Starptautiskā Jūras pētniecības padome (ICES) ekosistēmas pieeju saredz kā primāro veidu cilvēku aktivitāšu pārvaldībai jūru ekosistēmās.

KAS IR EKOSISTĒMAS PIEEJA UN EKOSISTĒMĀ BALSTĪTA ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBA?

Ekosistēmā balstīta pārvaldība

Ekosistēmā balstīta zivsaimniecības pārvaldība

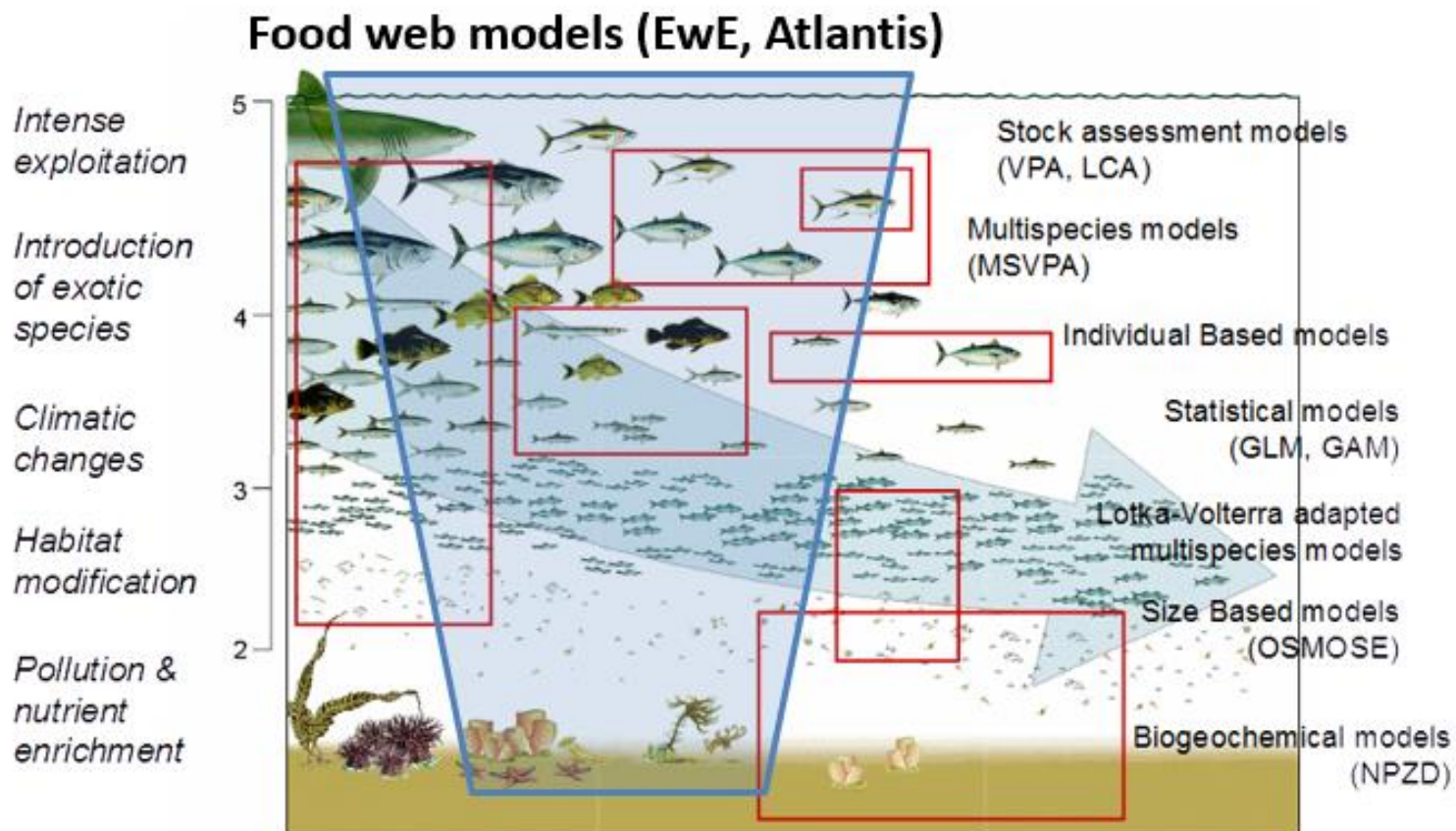
Ekosistēmas pieeja zivsaimniecības pārvaldībā

Vienas sugas novērtēšana

Levels	Scientific Advice	Management Framework
EBM Ecosystem Based Management	 Fisheries Development Energy Eco Tourism Oil & Gas Conservation Marine Sanctuaries Aquaculture Etc	 Regional Ocean Plans
EBFM Ecosystem Based Fisheries Management	 Fisheries Climate Habitat Predator	 Fisheries Ecosystem Plan
EAFM Ecosystem Approach to Fisheries Management	 Fisheries Climate Habitat Predator	 Fishery Management Plan
SS Single Species	 Fisheries	 Fishery Management Plan

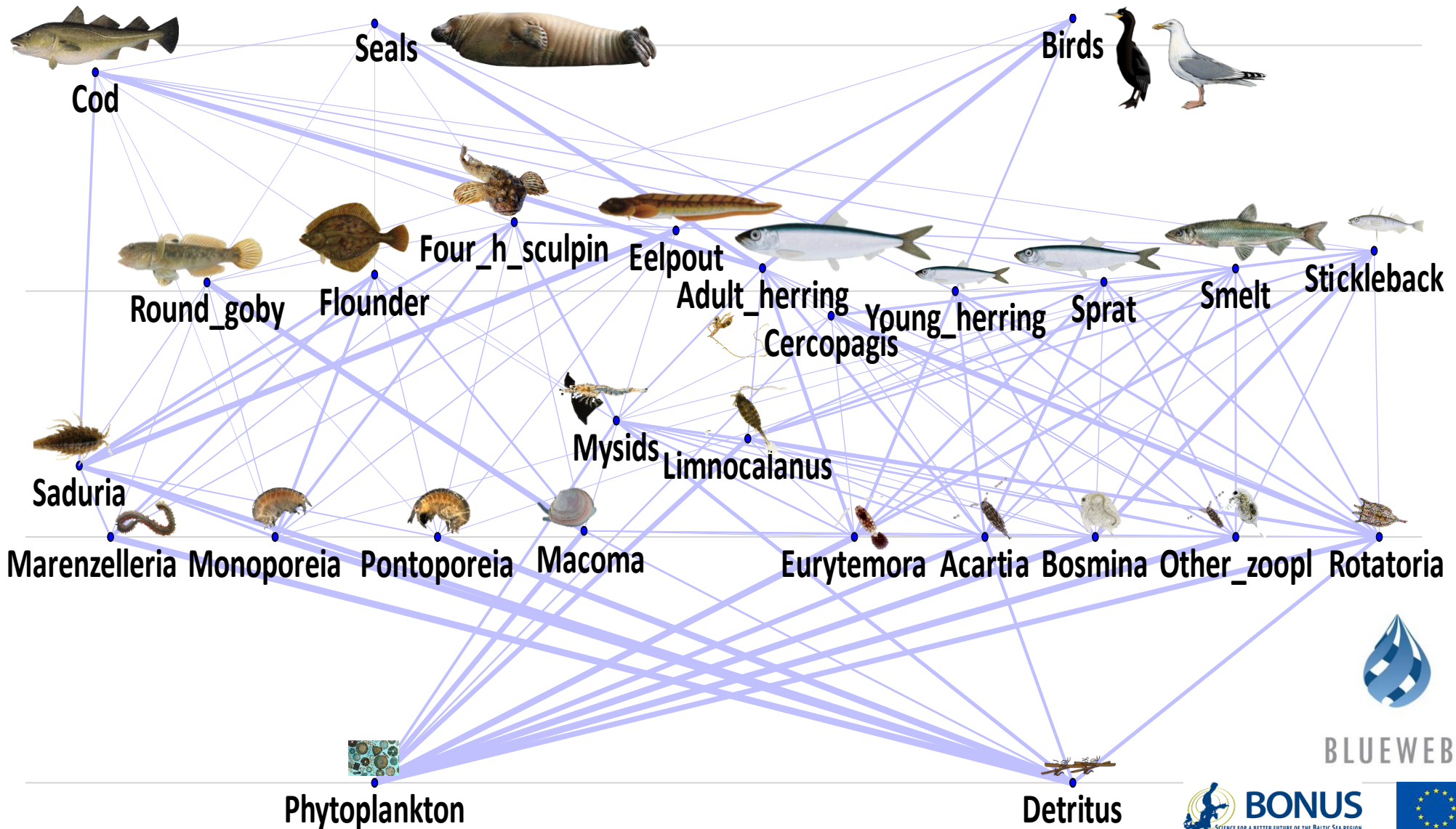
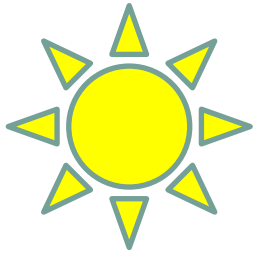
EKOSISTĒMĀ BALSTĪTA ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBA - MODELĒŠANA

Modelēšana – dzīvotņu vai sugu izplatības vai kādu citu vides aspektu prognozēšana, balstoties uz zināmiem vides apstākļiem un pieejamiem datiem, kā arī zināmajām cēloņsakarībām starp vides faktoriem un sugu izplatību.

Plaganyi 2007. *Models for an Ecosystem Approach to Fisheries*. FAO

Graph design by Daniel Pauly; Artist Rachel Atanacic

BLUEWEBS

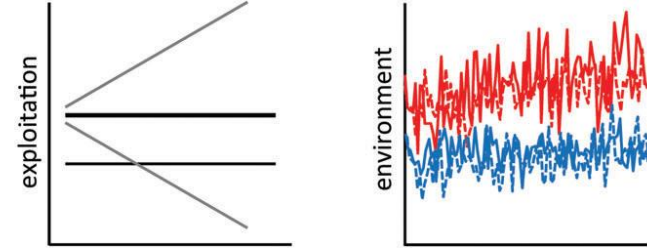

EKOSISTĒMĀ BALSTĪTA ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBA - MODELĒŠANA

Dažādu modeļu kompleksa izmantošana palīdz simulēt zivju krājumu izmaiņas dažādu vides un zvejas scenāriju ietekmē.

Sekmīgi adaptīvi modeļi var sniegt būtisku lomu vides politikas veidotājiem lēmumu pieņemšanā.

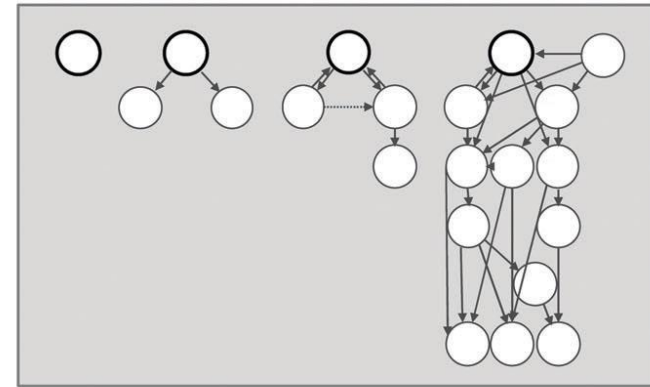
Scenarios

Forcing

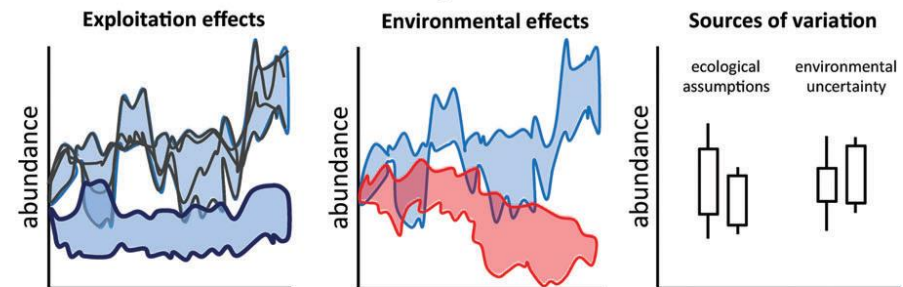
Ecological models

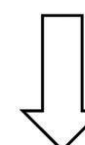
Simulation

Modelled responses

Option table

Robust conclusions/advice

SEAWISE PROJEKTS

Projektu finansē Eiropas Savienības
pētniecības un inovāciju programma "Apvārsnis 2020"
Granta līguma nr. 101000318

Apvārsnis 2020 projekts "Ekosistēmā balstītas zivsaimniecības pārvaldības veidošana/*Shaping ecosystem based fisheries management*"

SEAwise (Nr.101000318)

Projekta galvenais partneris - Dānijas Tehniskā Universitāte, kopā 24 partneri no ES.

Plānotais projekta īstenošanas ilgums 48 mēneši un izmaksas ir 8 043 611,50 EUR, kas ir 100% Eiropas Savienības finansējums.

SEAWISE PROJEKTS

SEAWise projekta galvenais mērķis ir nodrošināt operatīvu pieejas izstrādi ekosistēmā balstītas zivsaimniecības pārvaldībai Eiropā, balstoties uz kopējo sadarbības tīklu un kopīgi izstrādātām inovatīvām metodēm.

Vienkāršākiem vārdiem – projekta mērķis ir paņemt ekosistēmā balstītas zivsaimniecības pārvaldības konceptu (EBFM) un pārveidot to par operatīvi izmantojamu platformu lēmumu pieņēmējiem Eiropā.

Būtiskākie izaicinājumi (Eiropā):

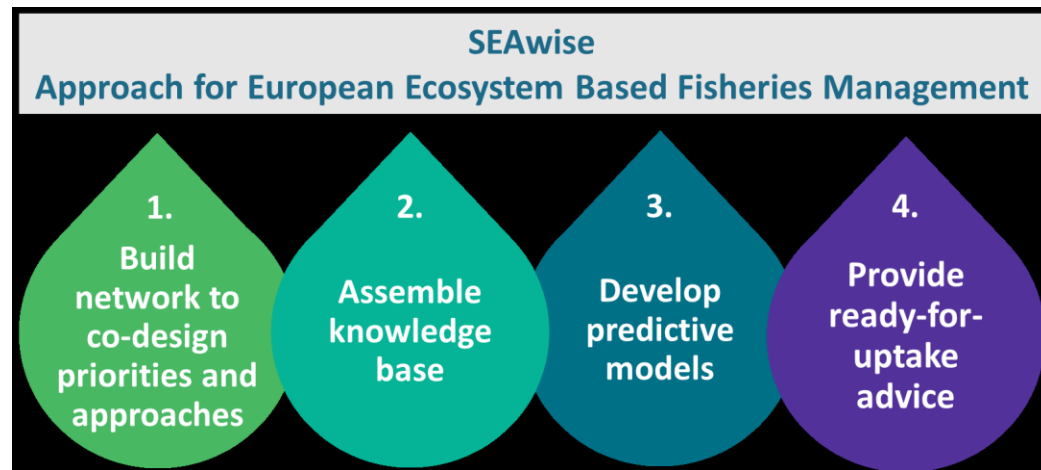
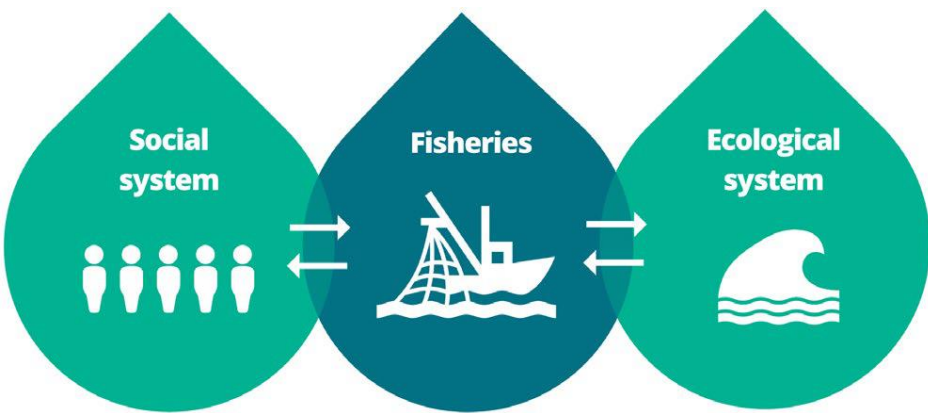
- Ekosistēmas galveno prioritāšu definēšana;
- Trūkstošo zināšanu identificēšana;
- Specifisku, precīzu un adaptīvu nākotnes prognožu modeļu trūkums;
- Reālu piemēru trūkums, kur zinātniskais padoms tiek izstrādāts kopīgi ar pārvaldības politikas veidotājiem, lai sasniegtu formātu, kas lēmumu pieņēmējiem ļauj pilnvērtīgi izmantot zinātnisko padomu praktisko lēmumu pieņemšanā.

SEAWISE PROJEKTS

Projektam SEAwise ir četri mērķi:

1. Izveidot EBFM ieinteresēto pušu, padomdevēju struktūru, lēmumu pieņēmēju un pētnieku tīklu, lai kopīgi izstrādātu galvenās prioritātes un pieejas EBFM, sākot ar SEAwise īstenošanu, kā arī veicinot noturību pēc projekta perioda;
2. Apkopot jaunu zināšanu bāzi par Eiropas zvejniecības mijiedarbību ar sociālajām un ekoloģiskajām sistēmām, integrējot pētnieku un ieinteresēto pušu pieredzē balstītas zināšanas;
3. Izstrādāt prognozējošus zvejniecības modeļus ar sociālo un ekoloģisko komponenti, lai novērtētu, atlasītu un īstenotu EBFM stratēģijas visā Eiropā, ņemot vērā vides izmaiņas un jūras telpas izmantošanu;
4. Nodrošināt informāciju EBFM attīstīšanai Vidusjūras, Rietumu un Ziemeļeiropas ūdeņos.

Paldies par uzmanību!

IVARS.PUTNIS@BIOR.LV

“EBFM isn’t rocket science, it’s harder than that! But it is possible.”

– Crowder (2005)

“One does not need perfect knowledge of every process to implement EBFM.”

– W. Patrick and J. Link

www.bior.lv

Lejupes iela 3, Rīga, Latvija, LV-1076

BIOR

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIĒKU VESELĪBAS
UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS